

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3448/2023. (X. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 22.Bf.11187/2021/3. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselő (dr. Dezső Antal ügyvéd) útján eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be a Pest Központi Kerületi Bíróság 25.B.10.252/2021/15. számú ítélete, valamint a Fővárosi Törvényszék 22.Bf.11187/2021/3. számú végzése ellen. Álláspontja szerint a támadott bírósági határozatok sértik az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdését, illetve a XXVIII. cikk (1) bekezdését.
- [2] 1.1. A panasz alapjául szolgáló ügy tényállása szerint egy internetes portálon 2020. július 27-én „Egyszer csak azt láttam, hogy fel-le mozog a feje a lábam között” címmel jelent meg egy újságcikk a Magyar Táncművészeti Főiskola (ma Magyar Táncművészeti Egyetem) egykori növendékeit ért bántalmazásokról, amelyben a cikk írója szexuális zaklatással vádolja az indítványozót. Ezt követően szintén a portál oldalán 2020. augusztus 1-én „Szexuális zaklatás miatt előbb kirúgták, majd visszavették az egyik balettmestert” címmel jelent meg egy újabb cikk, ugyanezen szerzőtől, amely további kijelentéseket tartalmazott arra nézve, hogy az indítványozó szexuális zaklatást követett el. Az indítványozó magánvádas eljárásban magánindítvány előterjesztésével egyidejűleg feljelentést tett a cikk írója ellen a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 226. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b) és c) pontja szerint minősülő rágalmazás vétsége miatt.
- [3] Az elsőfokon eljáró a Pest Központi Kerületi Bíróság (a továbbiakban: PKKB) a vádlottat felmentette. Az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás szerint az első, 2020. július 27-én megjelent cikk a következő becsület csorbítására alkalmas tényállításokat tartalmazta: „Megmasszírozta a lábamat, aztán feljebb csúszott a keze, majd elkezdte fogdosni a péniszemet. Halálra rémültem, nyikkanni sem mertem. A rendszerszintű félelem ekkor már ennyire belénk ivódott”, valamint „A vége azonban az lett, hogy kigombolódott a nadrágom, a következő kép pedig, hogy a combom között fel-le jár a feje. Nem tudtam hova tenni a dolgot. Úgy voltam vele, ha hagyom magam, hamarabb szabadulok”. A második, 2020. augusztus 1-én megjelent cikk a következő becsület csorbítására alkalmas tényállításokat tartalmazta: „A mester most megerősítette: a 90-es években [az indítványozót] kirúgta [...], az intézmény akkori vezetője szexuális visszaélés miatt. Később azonban újra taníthatott az MTE-n, sőt ma is szerepel a honlapon a neve az oktatók között”, továbbá „Egy dolgot viszont tudok: [az indítványozót] kikezdett fiúkkal”, valamint „Egy néptáncos osztályból a fiúk jelentették Dózsa Imrének, hogy kikezdett velük. Ő pedig intézményvezetőként minden további nélkül páros lábbal rúgta ki [az indítványozót].” A fenti cikkekben foglalt állításokkal összefüggésben az indítványozó közalkalmazotti jogviszonyát megszüntették, ezzel az indítványozónak jelentős érdeksérelmet okozva.
- [4] Az elsőfokú ítélet szerint a rágalmazás vétsége tényállási szinten megvalósult, hiszen ezen kijelentések mindegyike a szöveg teljes kontextusában értékelve konkrét, az indítványozó által kifejtett múltbéli tevékenységre, illetve a vele megtörtént eseményre utalnak, és alkalmasak társadalmi megbecsülésének csorbítására, hiszen súlyos bűncselekmény elkövetésével vádolják, illetve azt állítják, hogy korábban emiatt bocsátották el az intézményből. A PKKB vizsgálta a Btk. 229. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott valóság bizonyításának lehetőségét, mint büntethetőséget kizáró okot is. E körben az elsőfokú ítélet figyelembe vette, hogy az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit. A PKBB hivatkozott az Alkotmánybíróság gyakorlatára is, miszerint „a becsület csorbítására alkalmas tényállítás, híresztelés, illetve ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezés használata csak abban az esetben büntethető, ha az azt közlő személy tudta, hogy a közlése lényegét tekintve valótlan, vagy azért nem tudott annak valótlanságáról, mert a hivatása vagy foglalkozása alap-

ján reá irányadó szabályok szerint – az adott állítás tárgyára, a közlés eszközére és címzettjeire tekintettel – elvárható figyelmet, vagy körültekintést elmulasztotta”. Ezzel összhangban a következetesen kialakított bírói gyakorlat akkor tekinti jóhiszeműnek az újságíró eljárását, ha a közölt tényeknek megfelelő ténybeli alapja van, és megadta a lehetőséget a másik félnek is arra, hogy saját álláspontjának hangot adjon. Mivel az elsőfokú ítélet szerint ezen feltételek a jelen esetben teljesültek, megállapította, hogy a vádlott jóhiszeműen járt el, javára ezért jogellenességet kizáró ok állapítható meg.

- [5] 1.2. Ezt követően az indítványozó fellebbezést nyújtott be a Fővárosi Törvényszékhez (a továbbiakban: másodfokú bíróság). Fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a vádlott büntetőjog felelősségének megállapítását indítványozta.
- [6] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. A másodfokú bíróság megállapította, hogy a PKKB az eljárási szabályoknak megfelelően járt el. A valóság bizonyítása körében kimondta, hogy az elsőfokú eljárás valójában pont erre irányult; az, hogy a PKKB ezt nem rendelte el formális határozattal, nem hatályon kívül helyezést eredményező, hanem csupán relatív eljárási szabálysértés. Kifejtette, hogy a másodfokú eljárásban a védő a valóság bizonyítása érdekében hallgatott meg tanúkat, vizsgálta meg a hangfelvételeket és más okiratokat. A másodfokú bíróság ezen túlmenően megállapította, hogy a PKKB az ügyiratokkal megegyezően, a bizonyítás során született eredményekből logikus úton helyes következtetéseket levonva hozta meg ítéletét. Az elsőfokú eljárásban elmaradt bizonyítási cselekmények a másodfokú eljárásban pótlásra kerültek, és ezek tartalma is azt támasztja alá, hogy a vádlott cikkbeli állításai összhangban állnak a valósággal. A másodfokú bíróság a 13/2014. (IV. 18.) AB határozat alapján kimondta, hogy az emberi méltóságból fakadó becsületvédelem a szabad véleménynyilvánítás jogának a korlátját jelenti, valamint hivatkozott a 11/2017. számú büntető elvi határozatra is, miszerint a rágalmozó tényállításnak nagyobb a hitele, mint a jellegében is szubjektív értékítéletnek. A valóság bizonyítása kapcsán a másodfokú bíróság kimondta, hogy közszereplők esete annyiban különbözik a magánszemélyekétől, hogy olyankor a valóság bizonyítását minden esetben kötelező elrendelni (BH 2000.285.). A másodfokú bíróság továbbá megállapította, hogy a PKKB helyesen hivatkozott a 36/1994. (VI. 24.) AB határozatra, amelyre nem a döntését alapozta – amint azt az indítványozó jogi képviselője állította –, hanem helyes analógia útján alkalmazta azt, kiemelve a határozat elvi megállapításait a rágalmozás kapcsán. A másodfokú bíróság mindezek alapján megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos, és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [7] 1.3. Az indítványozó ezt követően fordult az az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésének, valamint a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét állította.
- [8] Az alkotmányjogi panasz indokolása szerint a PKKB ítélete, valamint a másodfokú bíróság végzése sérti az indítványozónak a jóhírnévhez való jogát az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése alapján. Az indítványozó álláspontja szerint az első- és másodfokú bíróságok döntését anyagi jogszabályok megsértésével hozták meg, ugyanis az elsőfokú bíróság tévesen alkalmazta az alkotmánybírósági gyakorlatot (amely határozat a közszereplő politikusok elleni rágalmozó beszéd tekintetében teszi kötelezővé a valóság bizonyításának elrendelését), mivel azok az indítványozóra, mint magánszemélyre nem vonatkozhattak. A másodfokú bíróság pedig tévesen értelmezte a valóság bizonyításának jogintézményét, így tévesen került sor az indítványozó bizonyítási indítványai elutasítására. A bíróságok ezáltal a téves jogszabályértelmezésen alapuló döntésükkel meggátolták, hogy az indítványozó érvényt szerezhesen az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében biztosított jó hírnévhez való jogának. A jó hírnévhez való jog körében hivatkozott arra is, hogy a valóság bizonyításának téves értelmezésével a bíróságok olyan büntető anyagi jogszabálysértést követtek el, ami meggátolta az indítványozót abban, jó hírnévhez való joga megsértésének büntetőjogi jogkövetkezményeit a rendes bírósági eljárásban érvényesítse.
- [9] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való joga sérelme körében előadta, hogy a másodfokú bíróság a valóság bizonyítását összemosta az alkotmánybírósági gyakorlatban rögzített követelményrendszerével (a bűnösség tekintetében), a valóság bizonyítása szempontjából ugyanis lényegtelen, hogy az újságíró a szakma sztenderdjeinek megfelelően, kellő körültekintéssel járt-e el, az ugyanis a tényállítások valóságtartalmának igazolására irányul, nem pedig a bűnösség értékelésére. Ezen téves jogértelmezésével a bíróság anyagi jogszabálysértést követett el, melynek következtében bizonyítási indítványait elutasították, ezáltal pedig a másodfokú bíróság megsértette a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát.
- [10] 2. Az Abtv. 56. §-a alapján az Alkotmánybíróság először az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának kérdésében dönt, ennek során mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának feltét-

eleit. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.

- [11] 2.1. Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [12] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 30. §-a és az Ügyrend 28. § (1) bekezdése alapján határidőben érkezett.
- [13] Jelen ügyben az alkotmányjogi panaszt az alapul szolgáló eljárás magánvádlója jogi képviselő útján eljárva nyújtotta be az ügyet érdemben lezáró bírói végzéssel szemben, amely tekintetében további jogorvoslatnak nincs helye.
- [14] Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelmére hivatkozzon. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában ezen követelménynek eleget tett.
- [15] 2.2. Az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése, továbbá a XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében megállapítható, hogy az indítvány megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében támasztott – a határozott kérelemre vonatkozó – törvényi feltételeknek. Az indítvány megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés és 52. § (1b) bekezdés *a)* pont], az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörben kérve az Alkotmánybíróság eljárását. A panaszos megjelölte továbbá az Alkotmánybíróság által vizsgálendő bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *c)* pont] és az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *d)* pont]. Az indítvány benyújtását részletesen indokolta, kifejtve az Alaptörvényben foglalt jogok sérelmének mielenlétét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pont]. Az indítványozó kifejezett kérelmet fogalmazott meg a bírói döntés megsemmisítésére nézve [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f)* pont].
- [16] A fentiek mellett fontos azt is kiemelni, hogy az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [17] 2.3. Az indítványozó az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésének a sérelmét a XXVIII. cikk (1) bekezdése vonatkozásában állította. Szerinte azzal, hogy a bíróságok büntető anyagi jogszabálysértést követtek el, meggátolták, hogy az indítványozó a jó hírnevét ért sérelem büntetőjog jogkövetkezményeit rendes bírósági eljárásban érvényesítse. Az alkotmányjogi panasz ezen része tekintetében megállapítható, hogy a PKKB és a másodfokú bíróság ítéleteiben teljes mértékben támaszkodott az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatára. Figyelembe vette a sajtónak a közügyek szabad vitathatósága során betöltött szerepét, megvizsgálta a cikk megjelenését megelőző kutatómunka alaposságát, azt, hogy a cikkíró kellő betartotta-e a szakmai sztemderdeket, illetve kellő körültekintéssel járt-e el. A bizonyítás az előbbieket mellett arra is irányult, hogy megállapítsa a tényállítások valóságtartalmát, illetve azt, hogy az újságírónak alapos oka volt-e az interjúalanyok állításait valószerűnek tekinteni. A bíróságok a tanúvallomások és az okirati bizonyítékok alapos mérlegelése után az Alkotmánybíróság gyakorlatában kifejtett elveket értelmezve vizsgálták a jogellenességet kizáró okokat, valamint a másodfokú bíróság indokolásában kiemelte becsület csorbítására alkalmas tényállításoknak a szubjektív értékítéletekhez képest nagyobb hitelét is.
- [18] Az Alkotmánybíróságnak az alkotmányjogi panasz eljárás keretében az a feladata, hogy vizsgálja, hogy a döntést hozó bíróságok figyelembe vették-e az Alaptörvény adott rendelkezésének (jelen esetben a VI. cikknek) a követelményeit. Ha az Alkotmánybíróság azt állapítja meg, hogy az eljáró bíróságok eleget tettek ezen követelménynek, azaz az Alaptörvény adott cikkéből fakadó szempontokat figyelembe vették, az irányadó tesztet elvégezték, és ez alapján hoztak döntést, akkor az Alkotmánybíróság pusztán az alapján, hogy az indítványozó nem ért egyet a meghozott döntéssel, nem állapíthatja meg az alaptörvény-ellenességet. Az Alkotmánybíróság csak akkor jogosult ezen esetekben érdemi vizsgálatra, ha úgy ítéli meg, hogy bár a bíróság figyelembe vette az alkotmányos szempontokat, de a meghozott döntés mégis alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel, vagy pedig felmerül a döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételye. Jelen ügyben azonban – a támadott bírósági

határozatokat figyelembe véve – az Alkotmánybíróság arra a megállapításra jutott, hogy a fenti feltételek nem állnak fenn, ezért az indítvány ezen része nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt követelményeknek.

- [19] 2.4. Az indítványozó a kifogásolt bírósági határozatokat az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelme miatt is támadta. Elsősorban azért, mert a PKKB álláspontja szerint tévesen értelmezte az Alkotmánybíróság kapcsolódó gyakorlatát, hiszen az a hatóság, vagy hivatalos személyek, valamint közszereplő politikusok vonatkozásában írja elő, hogy „a becsület csorbítására alkalmas tényállítás, híresztelés alkotmányosan [...] csak akkor büntethető, ha a becsület csorbítására alkalmas tény állító, híresztelő, illetve ilyen tényre közvetlenül utaló személy tudta, hogy a közlése lényegét tekintve valótlan vagy azért nem tudott annak valótlanágáról, mert a hivatása vagy foglalkozása alapján reá irányadó szabályok szerint – az adott állítás tárgyára, a közlés eszközeire és címzettjeire tekintettel – elvárható figyelmet vagy körütekintést elmulasztotta.” Márpedig az indítványozó nem tartozik e személyi körbe, hiszen rá, mint magánszemélyre vonatkozóan tett valótlan tényállításokat az újságíró. Ennek következtében a bíróság döntése téves jogértelmezés következtében előállott jogszabálysértésen alapul. Emellett az indítványozó szerint az is sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, hogy a másodfokú bíróság a valóság bizonyítását összemosta a jogellenesség körében folytatott vizsgálattal.
- [20] Mindenekelőtt fontos kiemelni, hogy az Alaptörvény a rendes bíróságok (elsősorban pedig a Kúria) hatáskörébe sorolja a különböző eljárási jogszabálysértések felülvizsgálatának jogát. Ezért annak eldöntése, hogy a másodfokú bíróság helyesen rendelkezett-e a bizonyítási eszközök meghatározásakor és az indítványozó bizonyítási indítványainak elutasításakor, valamint bizonyítási eredmények mérlegelése során, nem az Alkotmánybíróság feladata. E körben az Alkotmánybíróság csak akkor rendelkezne hatáskörrel, ha erről az alkotmányjogi panasz által támadott bírósági ítélet nem vagy teljes mértékben az Alaptörvény XXVIII. cikkét sértve rendelkezett. Jelen esetben azonban az Alkotmánybíróság megítélése szerint egyik eset sem áll fenn.
- [21] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelmét abban is látta, hogy az eljáró bíróságok anyagi jogszabálysértést követtek el, azáltal, hogy tévesen értelmezték a valóság bizonyításának jogintézményét, és döntésüket ezen téves értelmezésre alapozták. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező indokolási kötelezettség minimális elvárásként megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására. Ezért az indítvány e vonatkozásban nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét {lásd hasonlóan: 3179/2016. (IX. 26.) AB végzés, Indokolás [15]; 3064/2017. (III. 31.) AB végzés, Indokolás [12]}.
- [22] Emellett, azt is fontos kiemelni, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezés elbírálása során, amennyiben megállapítja, hogy az elsőfokú bíróság tényállása részben megalapozatlan, akkor az elsőfokú bíróságtól eltérő tényállást állapíthat meg [Be. 591. § (1) bekezdés]. A tényállás részbeni megalapozatlanságának kiküszöbölése történhet az ügyiratok tartalma, ténybeli következtetés vagy – mint jelen esetben – bizonyítás felvétele útján [Be. 593. § (1) bekezdés]. A másodfokú bíróságnak tehát joga volt az érintett közléseket a PKKB ítéletétől eltérően értékelni. Emellett az is megállapítható, hogy a másodfokú bíróság minden felvetést és döntésének minden elemét megindokolta, azokat jogszabályi hivatkozásokkal és bírósági gyakorlattal alátámasztotta. Ez önmagában természetesen nem jelenti a támadott ítéletek indokolásának helyességét, azonban ezt az Alkotmánybíróság jelen ügyben, mint szakjogi kérdést nem is vizsgálhatta.
- [23] Jelen ügy tekintetében a fentiek alapján tehát az Alkotmánybíróság azt állapította meg, hogy a támadott bírósági határozatok az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében nem vetik fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alkotmányellenesség kételyét, és az ügygel összefüggésben olyan alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés sem azonosítható, amelynek tisztázását az Alkotmánybíróság (mint korábban még nem tisztázott) indokoltnak tartana. Az alkotmányjogi panasz tehát az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében sem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételeknek.
- [24] 2.5. A fentiekén túlmenően az Alkotmánybíróság általánosságban is megjegyzi azt a korábbi gyakorlatából fakadó elvi tételt, miszerint az Alaptörvény nem biztosít jogot a sértettnek a büntetőeljárás lefolytatására vagy a terhelt büntetőjogi szankcionálására. „A bűncselekmény elkövetése esetén az állami büntető igény érvényesítése és az elkövető megbüntetése ugyanis nem a sértettet, hanem az államot illeti. A büntető igény érvényesítése tehát állami feladat, így sem a sértettnek, sem más harmadik személynek nincs alkotmányos alapjoga a büntető

igény érvényesítésének kikényszerítésére és az elkövető megbüntetésére.” {Lásd többek között: 3014/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [4], továbbá 3551/2021. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}

- [25] 3. Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság – tekintettel arra, hogy az alkotmányjogi panasz nem tett eleget az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjának, valamint a 27. § (1) bekezdés *a)* pontjának, továbbá az Abtv. 29. §-ának, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is – az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2023. október 10.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/153/2023.

• • •